

AZ IDŐELEMLÉZÉS PROBLÉMÁJA A KÖNYVTÁRI MUNKAFOLYAMATOKNÁL

FAEHENDRICH, Henner: Die Bedeutung der Zeitstudie für das Bibliothekswesen. = Z. Bibl. Bibliogr. 8. Jg. 1961. 2. no. 126-143. p. Bibliogr.
Az időelemzés jelentősége a könyvtári munka szempontjából.

A halmozódó munka, a növekvő költségek és a személyzethiány - különösen a szak-képzett munkaerők hiánya - a könyvtárakat is arra kényszeríti, hogy segítség

után nézzenek. Modern technikai berendezések beszerzésével sikerül is bizonyos költségsökkentést elérni. A munkaeszközök vizsgálatánál is fontosabb azonban magának a munkának szemügyre vétele. A jó munkaszervezés egyik előfeltétele az időelemzés, amelyet az iparban és az irodai munkában már meglehetősen kidolgoztak és eredményeit széles körben alkalmazták.

A könyvtárügyben szokatlanabb ez az eljárás, de a szocialista országokban megjelent közlemények (vö. Roloff, Rabej idevágó cikkeit) bizonyítják, hogy a könyvtári munkák bizonyos fajtáiban is célszerű időelemzést végezni.

Cikkiró röviden ismerteti az időelemzés gondolatának első felvetődését, a munkaszervezéssel foglalkozó tanulmányokban. Ezután - az irodaszervezés elméleti irodalma alapján - röviden ismerteti az időelemzésnek: mint munkafolyamatnak az összetevőit és az időelemzés alkalmazásának különböző területeit. Majd rátér annak elemzésére, hogy a könyvtári munka milyen területein lehet, illetve nem lehet időelemzést végezni. Először általában ismerteti az időelemzés előfeltételeit a könyvtári munkák szempontjából. Majd ezeknek az előfeltételeknek az alapján sorra veszi először a belső, azután az olvasószolgálatlalt kapcsolatos könyvtári munkákat. Ennek eredményeképpen megállapítja, hogy bár vannak olyan könyvtári munkák, amelyek többé-kevésbé alkalmazlanok időelemzés végzésére. (igy pl. a gyarapításban a könyvek kiválogatása, bizonyos különgyűjtemények, pl. kéziratok, ősnymotványok feldolgozása stb.) a munkák jelentős része (elsősorban a többé-kevésbé mechanikus munkák) területén azonban lehetséges és érdemes időelemzést végezni. Ennek eredményeit értékesíteni lehet bizonyos szervezeti intézkedésekben, az ügymenet irányításában, a személyzet kiválasztásában, a személyzeti szükséglet kiszámításában. Időelemzés alapján teljesítménybérézés bevezetése a könyvtári munka bizonyos területein megvalósítható lenne ugyan, társadalomlélektani szempontból azonban sokan kedvezőtlenül ítélik meg ezt a megoldást. (M.Á.)

A KÖNYVTÁRTUDOMÁNYI ÉS MÓDSZERTANI KÖZPONT

az alábbi tájékoztató folyóiratokat adja ki:

KÖNYVTÁRI FIGYELŐ. Megjelenik évente 10 száma. Előfizetési ára évi 40.- Ft.

KÖNYVBARÁT MCGALMI HIRADÓ. Megjelenik kéthetente. Közli az ország-szerte kibontakozó mozgalom tapasztalatait, híreit. Díjtalan.

KÖNYVTÁRI TÁJÉKOZTATÓ A LEGFRISSEBB FOLYÓIRATOKBÓL. Hetenként rövid referátumokban számol be a Könyvtártudományi Szakkönyvtárba beérkezett folyóiratok cikkeiről. Díjtalan.

KÖNYVTÁRI TÁJÉKOZTATÓ A MAGYAR HIRLAPOK CIKKEIRŐL. Megjelenik havonta. Közli a könyvtári vonatkozású hírlapcikkeik bibliográfiáját és a jelentősebb cikkek ismertetését vagy teljes szövegét. Díjtalan.

A kiadványokat az érdeklődők megrendelhetik a KMK kiadvány-részlegénél (Budapest, VIII. Múzeum u. 3.)